

MEDIA RESEARCH

Øresund

13. juni 2013

Forskelle og ligheder mellem skånske og danske mediers dækning af Øresundsregionen 2002 – 2012

ØRESUND MEDIA PLATFORM er et projekt som drives i et samarbejde mellem Øresundsinstitutet, Lunds universitet og Roskilde Universitet med finansiering fra EU's fond for regional udvikling Interreg IVA ØKS samt en række andre aktører i Øresundsregionen – Malmö högskola, Region Hovedstaden, STRING-sekretariatet, Region Skåne, Københavns Kommune, Helsingørs Kommune, Malmö stad, Lunds Kommun, Helsingborgs stad, Øresundskomiteen, Øresundsbron, Medicon Valley Alliance, Fastighetsägarna Syd og Mats Paulssons stiftelse för forskning, innovation och samhällsbyggande

DEN EUROPÆISKE
UNION
Den Europæiske
Fond for
Regionaludvikling

Interreg IVA

ØRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK

www.oresundmediaplatform.org

MEDIA RESEARCH Øresund

Media Research Øresund er et dansk-svensk forskersamarbejde som løber 2012-2014 og som indgår i projektet Øresund Media Platform der drives i et partnerskab mellem Øresundsinstitutet, Lunds universitet og Roskilde Universitet med delfinanciering fra EU Interreg IV A ØKS og 14 regionale aktører. Arbejdet ledes af Jesper Falkheimer (professor i strategisk kommunikation og rektor Lunds universitets Campus Helsingborg) og Mark Blach-Ørsten (lektor og leder af journalistuddannelsen ved Roskilde Universitet). Medvirkende forskere er Mads Kæmsgaard Eberholst (studielektor Institut for Kommunikation ved Roskilde Universitet) og Veselinka Möllerström (lektor i strategisk kommunikation ved Lunds universitet Campus Helsingborg).

KONTAKTPERSONER

Jesper Falkheimer

Projektleder Media Research Øresund
Rektor Campus Helsingborg – Lunds universitet
jesper.falkheimer@ch.lu.se
tel +46 42 356540
mobil +46 727 282214

Mark Blach-Ørsten

Projektleder Media Research Øresund
Lektor og ledare, journalistutbildningen - Roskilde Universitet
oersten@ruc.dk
tel +45 4674 3704

Johan Wessman

Projektleder Øresund Media Platform
Chefredaktør News Øresund, Job & Magt
Øresundsinstitutet
johan.wessman@newsosund.org
Mobil +46 702 52 32 41

INDLEDNING. Lighederne er flere end forskellene mellem skånske og danske medier. Det generelle billede er, at Øresundsregionen igennem årene er havnet udenfor mediernes søgelys i både Danmark og Skåne.

Forskelle og ligheder mellem skånske og danske mediers dækning af Øresundsregionen 2002 – 2012

Denne rapport er opdelt i to dele: det svenske og det danske studie. Det svenske omfatter udelukkende dagblade (Sydsvenskan, Helsingborgs Dagblad og Kvällsposten), mens det danske har et noget bredere grundlag (Berlingske, Politiken, MetroX-Press, Helsingør Dagblad, Fredriksborgs Amts Avis samt Lorry (tidl. TV 2/Lorry). I et snarligt kommende svensk delstudie præsenteres de svenske landsdækkende mediers billede af Skåne og Øresundsregionen. Dette er dog svært at sammenligne med det danske studie, som præsenteres her, da fokus her er på Øresundsregionen (dansk-svenske nyheder). Studierne er blevet gennemført med de samme værktøjer, og kodningen er gjort på samme måde i de studier, der præsenteres i denne rapport.

Lighederne er flere end forskellene mellem skånske og danske medier. Det danske studie omfatter flere medier og har derfor næsten lige så mange artikler som det svenske studie. Med når man tager med i betragtning, at det svenske studie kun omfatter tre aviser, er det tydeligt at medieinteressen for Øresundsregionen er højere i Skåne end i Danmark.

Dækningen af Øresundsregionen er mindsket siden 2008 i begge lande. Sandsynligvis hænger dette sammen med den økonomiske konjunkturændring, der indledtes dette år. Hovedparten af artikler i begge lande er små og består af enkel information "om den anden side". I journalistisk sprog dominerer såkaldt rutine- og servicejournalistik uden nogen dybere regionsforståelse. Selvstændigt produceret Øresundsjournalistik glimrer stor set ved sit fravær.

Når det gælder typen af artikler, så ser disse relativt ens ud på begge siden af Sundet. Kultur dominerer. Derefter kommer nyheder om forbrydelser og ulykker. I Danmark havner infrastruktur og transportspørgsmål på tredjepladsen, mens denne plads i Skåne indtages af økonomi (bl.a. koblet til problemer hos SAS de seneste år).

Politikere og kendte folk samt kunstnere dominerer som aktører i de skånske medier. Dette adskiller sig fra danske medier, hvor det først og fremmest er folk fra erhvervs-livet (og som i Skåne) de kendte og kunstnere, der dominerer.

Det generelle billede er, at Øresundsregionen igennem årene er havnet udenfor mediernes søgelys i både Danmark og Skåne.

Jesper Falkheimer, Lunds universitet

Mark Blach-Ørsten, Roskilde Universitetscenter

Danske mediers dækning af Øresundsregionen 2002-2012

Mark Blach-Ørsten, lektor & Mads Kæmsgaard Eberholst, studielektor, Journalistik ved Roskilde Universitet

Analysen bygger på en kvantitativ indholdsanalyse af udvalgte nyhedsmediers dækning af region Øresund i uge 46 fra 2002 til 2012. De udvalgte medier er: Berlingske, Politiken, MetroXpress, Helsingør Dagblad, Frederiksborg Amts Avis samt Lorry (tidl. TV 2/ Lorry, indslag fra Lorry dog kun fra 2007 til 2012). Enhederne er udvalgt efter relevante søgeord i Infomedia samt i konkret søgning i udvalgte mediearkiver samt fra mikrofilm. I alt omfatter analysen 687 enheder (artikler og tv-indslag). I alt publicerede de valgte medier 69.035 enheder i den undersøgte periode. De undersøgte enheder udgør altså i alt knap 1 % (0,995 %) af det totale antal enheder i perioden. Indledningsvis kan det derfor siges, at interessen for at berette om Øresundsregionen i de danske medier er lav.

ANALYSENS HOVEDKONKLUSION ER SOM FØLGER:

DET ER SKET i fald i andelen af enheder, der omhandler Øresundsregionen fra 2008 og fremefter. Dækningen af regionen var mest intens i perioden 2002 til 2008, skønt der også er udsving i denne periode. Fra 2002 til 2008 er der flest enheder (92) i 2006 og færrest i 2005 (51). I perioden fra 2009 til 2012 ligger antallet af enheder omkring de 50. Der er flest enheder i 2010 (56) og færrest i 2009 og 2011 (47). Analysen viser således, at medierne skriver mindre om Øresundsregionen i dag end i 2002.

DET ER MORGENAVISERNE, der skriver mest om regionen. Berlingske er det medie, der optræder med flest enheder (220) efterfulgt af Politiken (163). Af de regionale medier skriver

Helsingør Dagblad flere enheder (136) end Frederiksborg Amts Avis (99).

STØRSTEDELEN AF ARTIKLERNE er små artikler/noter (under 50 ord). Hele 443 af de i alt 687 enheder er således små artikler/noter (under 500 ord), mens kun 44 artikler er store (over 1000 ord).

DET EMNE, SOM skrives mest om er kultur. Kulturstoffet scorer meget højt, og hele 222 enheder handler om kultur. Efter kulturstoffet er det kriminalstoffet, der fylder mest med 110 enheder, mens det tredje mest repræsenterede emne er infrastruktur og transport med 63 enheder.

KILDERNE I DÆKNINGEN er hovedsageligt virksomhedsrepræsentanter samt kendisser og kunstnere. Herefter kommer politikere, myndigheder og medborgere.

ØRESUNDSREGIONEN SOM EMNE fylder kun lidt. Øresundsregionen behandles kun som hovedemne i 110 enheder og som bi-emne i 160 enheder. 415 enheder handler ikke om Øresundsregionen som emne, selvom de optræder som en del af analysen.

I FORHOLD TIL den journalistiske originalitet er der tale om rutine- og servicejournalistik. Servicejournalistikken udgør 236 enheder mens rutinejournalistikken udgør 434 enheder. Ru-

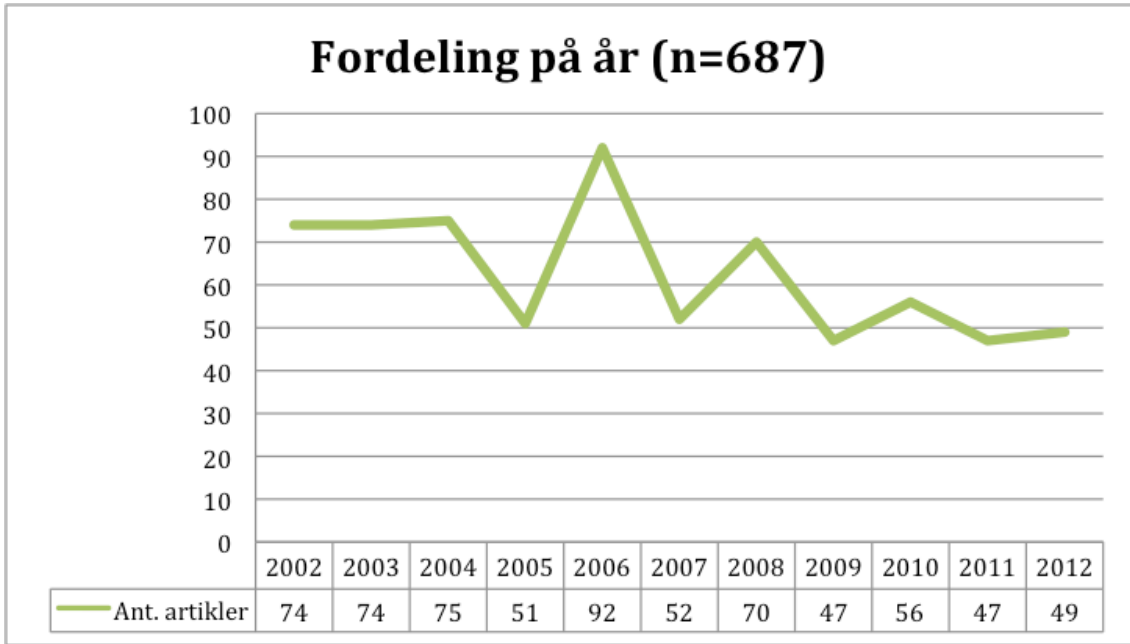
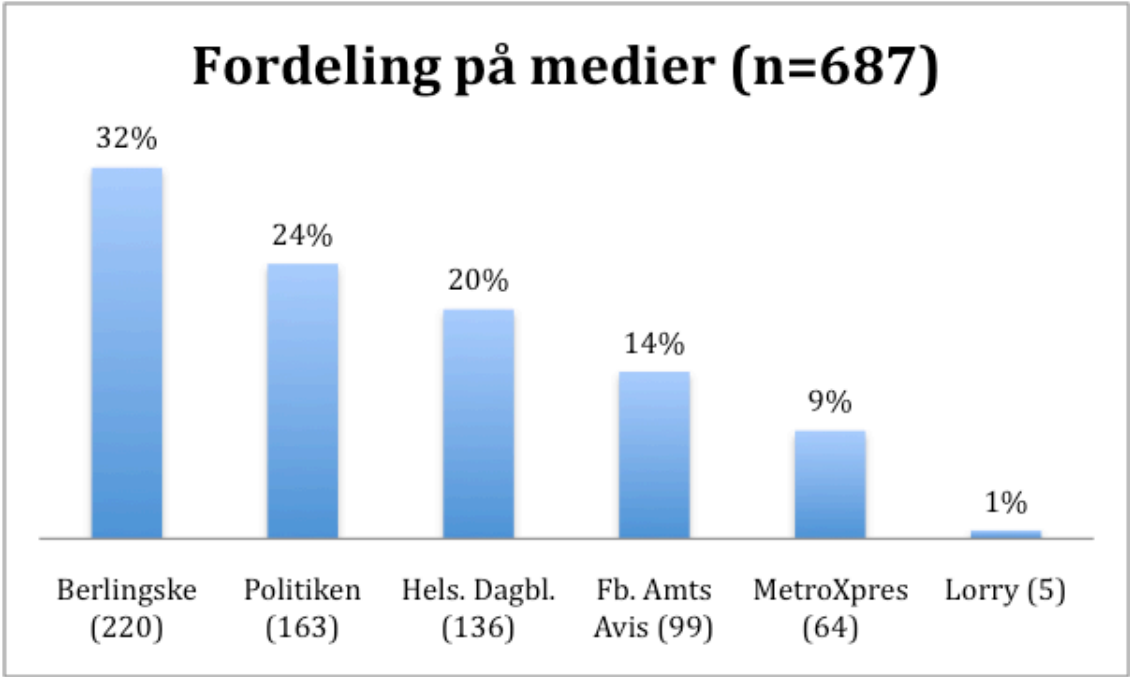
tinejournalistik er journalistik, hvor journalisten har bearbejdet materiale, der er tilgået redaktionen for eksempel ved at ringe op til flere kilder. Servicejournalistik består for det meste af ubearbejdet materiale fra kilder, for eksempel pressemeddelelser, undersøgelse osv. I perioden er der meget lidt fokusjournalistik. Det vil sige journalistik, hvor redaktionen selv har prioriteret at skrive selvstændigt om Øresundsre-

gionen. Faktisk er der blot 15 enheder (knap 2 %) der kan siges at være fokusjournalistik.

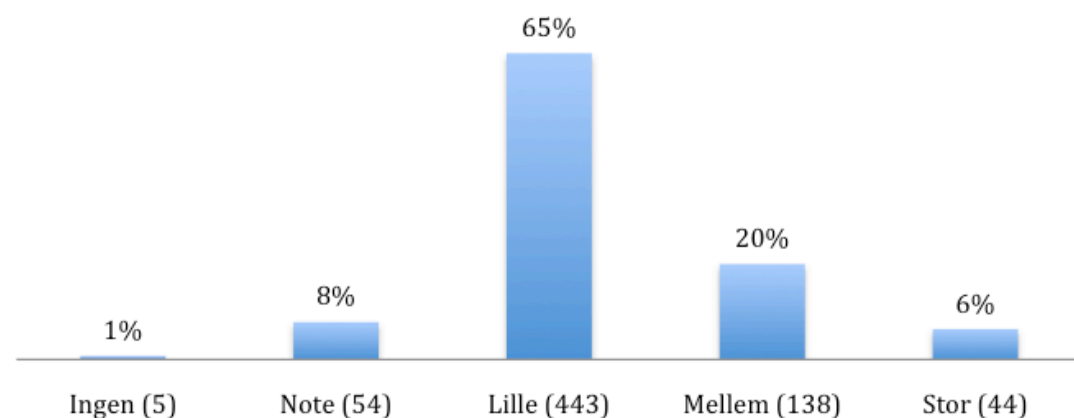
SKØNT DE FLESTE enheder er små og publiceret med begrænsede journalistiske ressour-

cer beskriver et flertal af enhederne regionen ud fra et fællesskabsperspektiv (136). Resten af enhederne har dog mere fokus på informationer om, hvad der sker i regionen (76) og viden om, hvad der foregår i regionen.

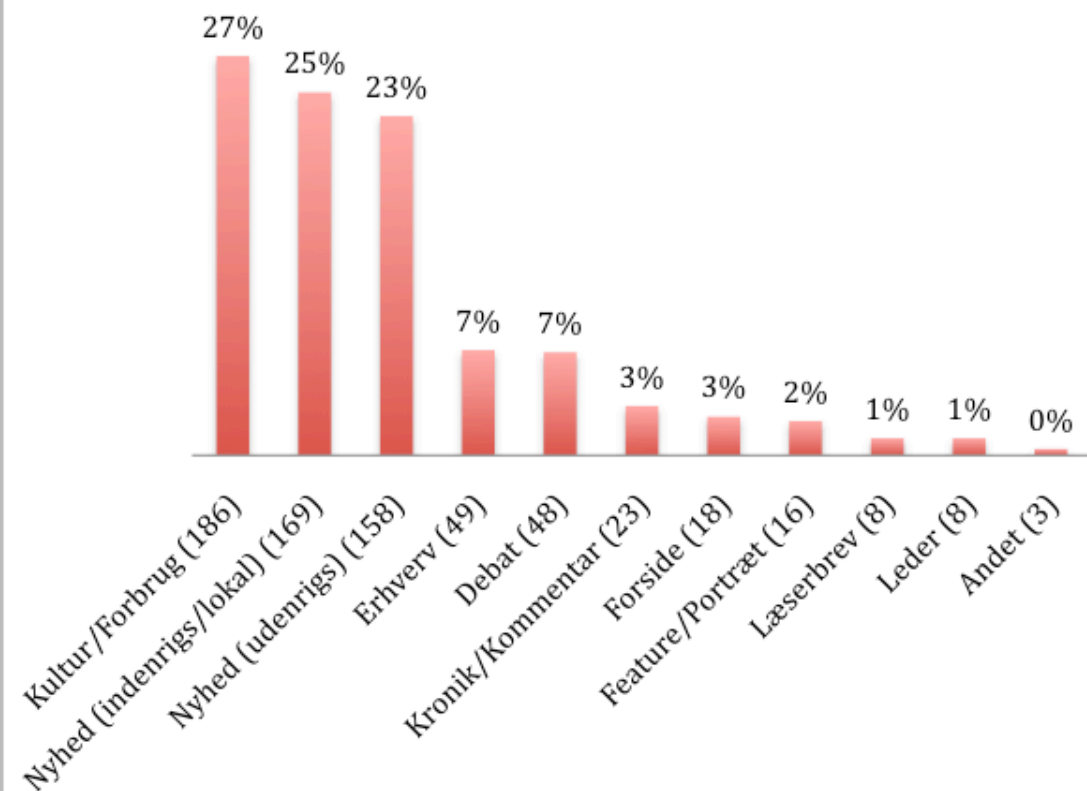
SAMLET SET HAR medierne kun et begrænset fokus på Øresundsregionen og dette fokus er snævret ind fra 2002 til 2012. Med en samlet masse af 69.035 enheder i perioden optræder Øresundsregionen blot i 0,995 % af enheder. Når regionen beskrives i medierne er der fokus på kultur som fornøjelse eller på kriminalitet, særligt i Malmø. Det økonomiske og politiske samarbejde på tværs af sundet er der mindre fokus på. Regionen beskrives hovedsagligt via små artikler/noter og er ikke højt prioriteret i de analyserede medier.

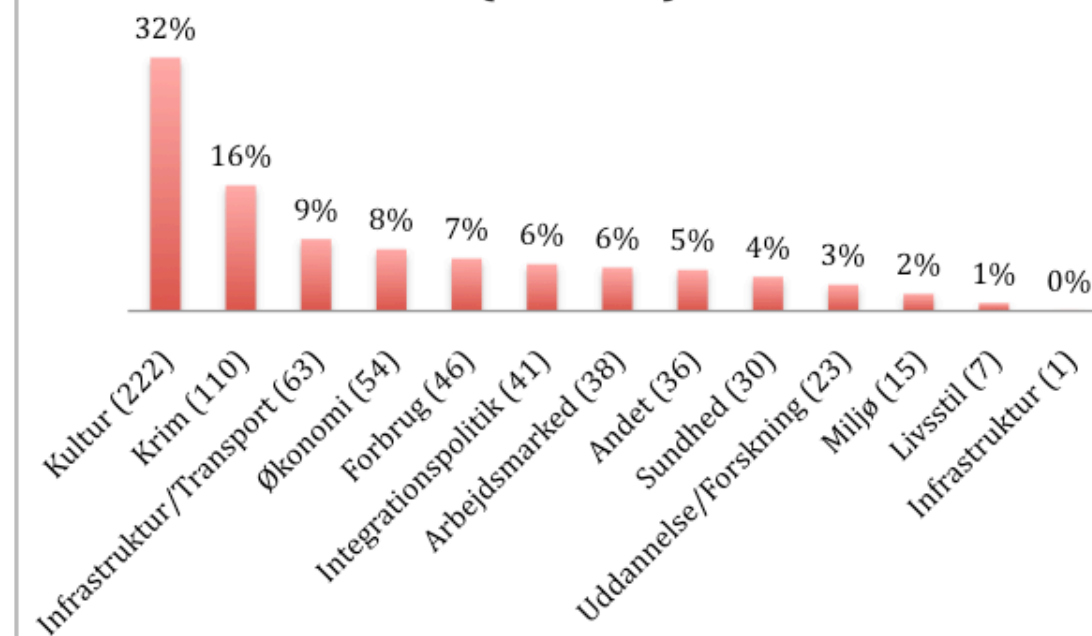
Fordeling på størrelse af historier (n=684)

Fordeling på artikeltype (n=686)

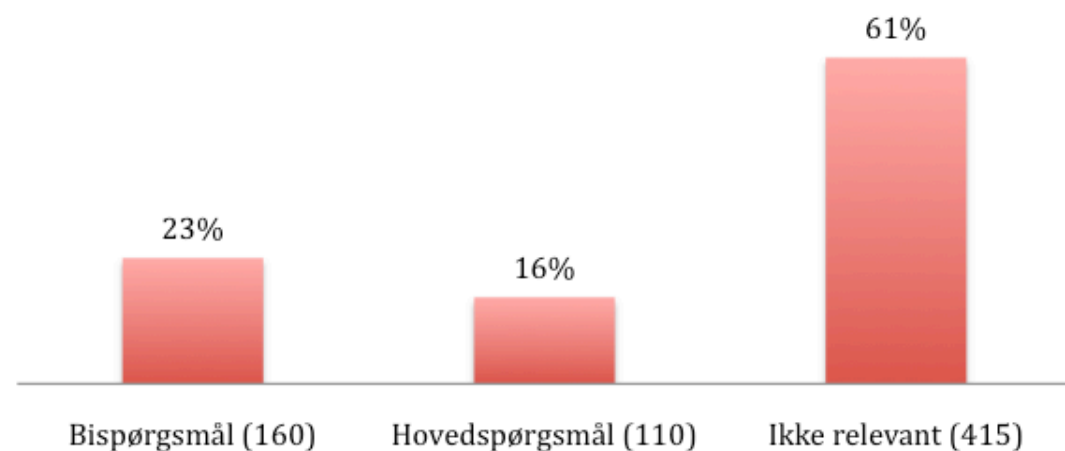
Fordeling på hovedspørgsmål (n=686)

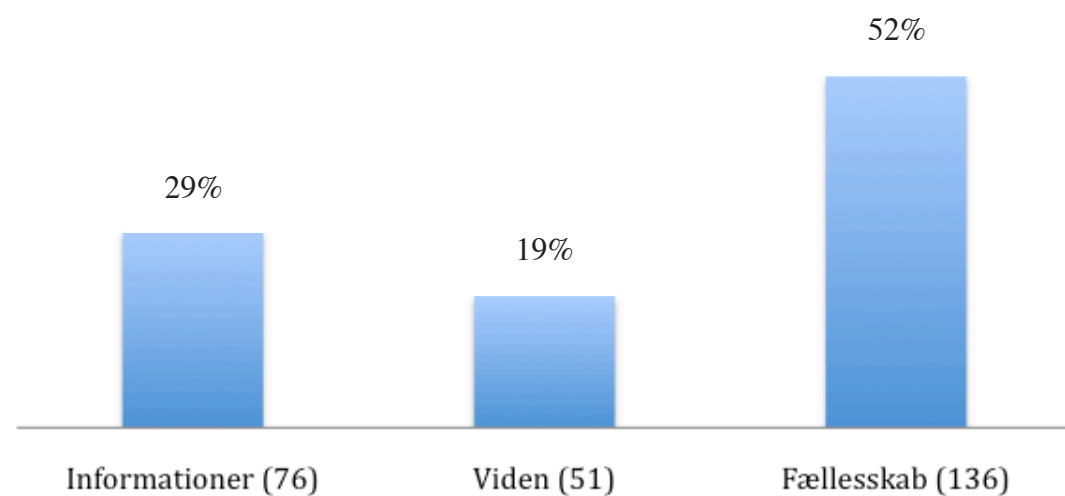
Fordeling på journalistiktype (n=685)

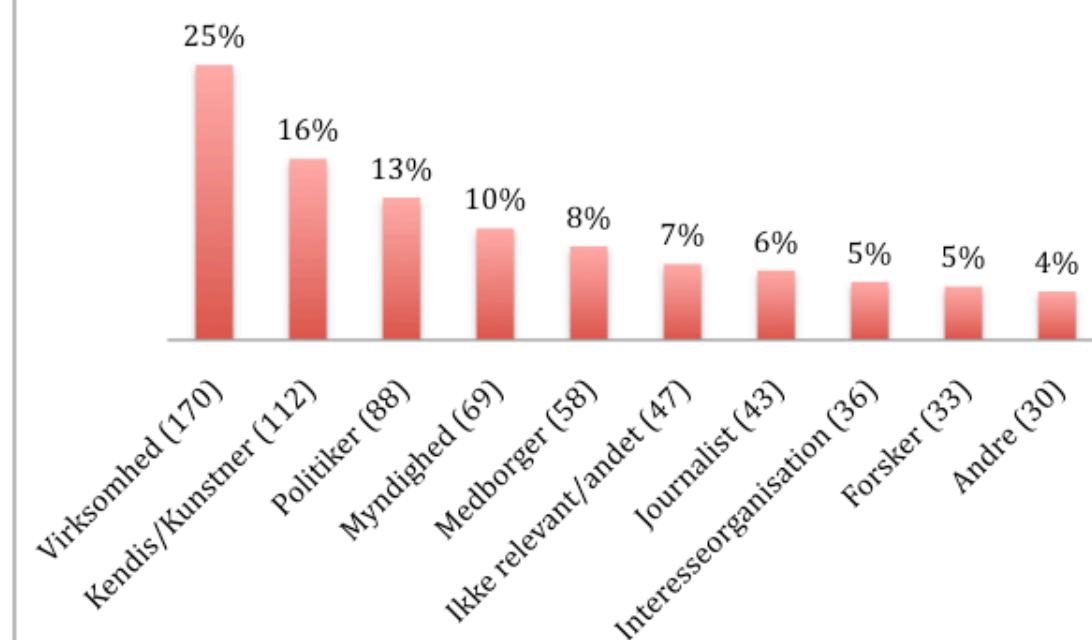
Fordeling på Øresundsemne (n=685)

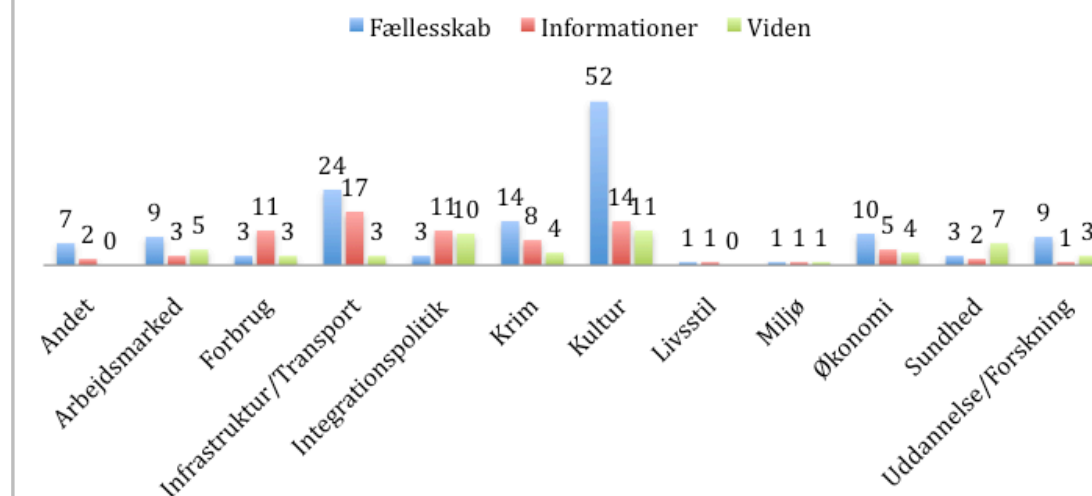
Fordeling på regionalitet (n=263)

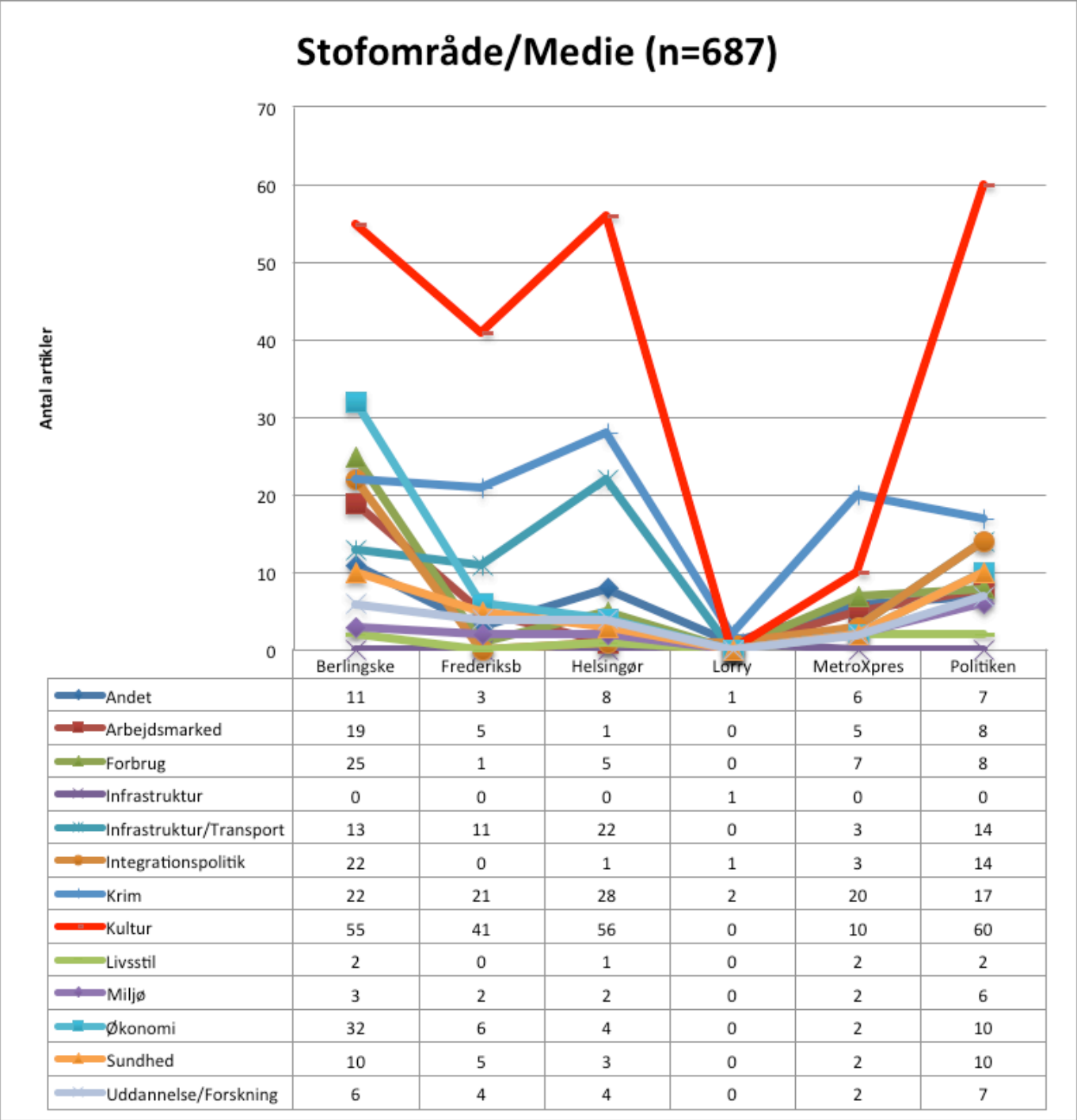
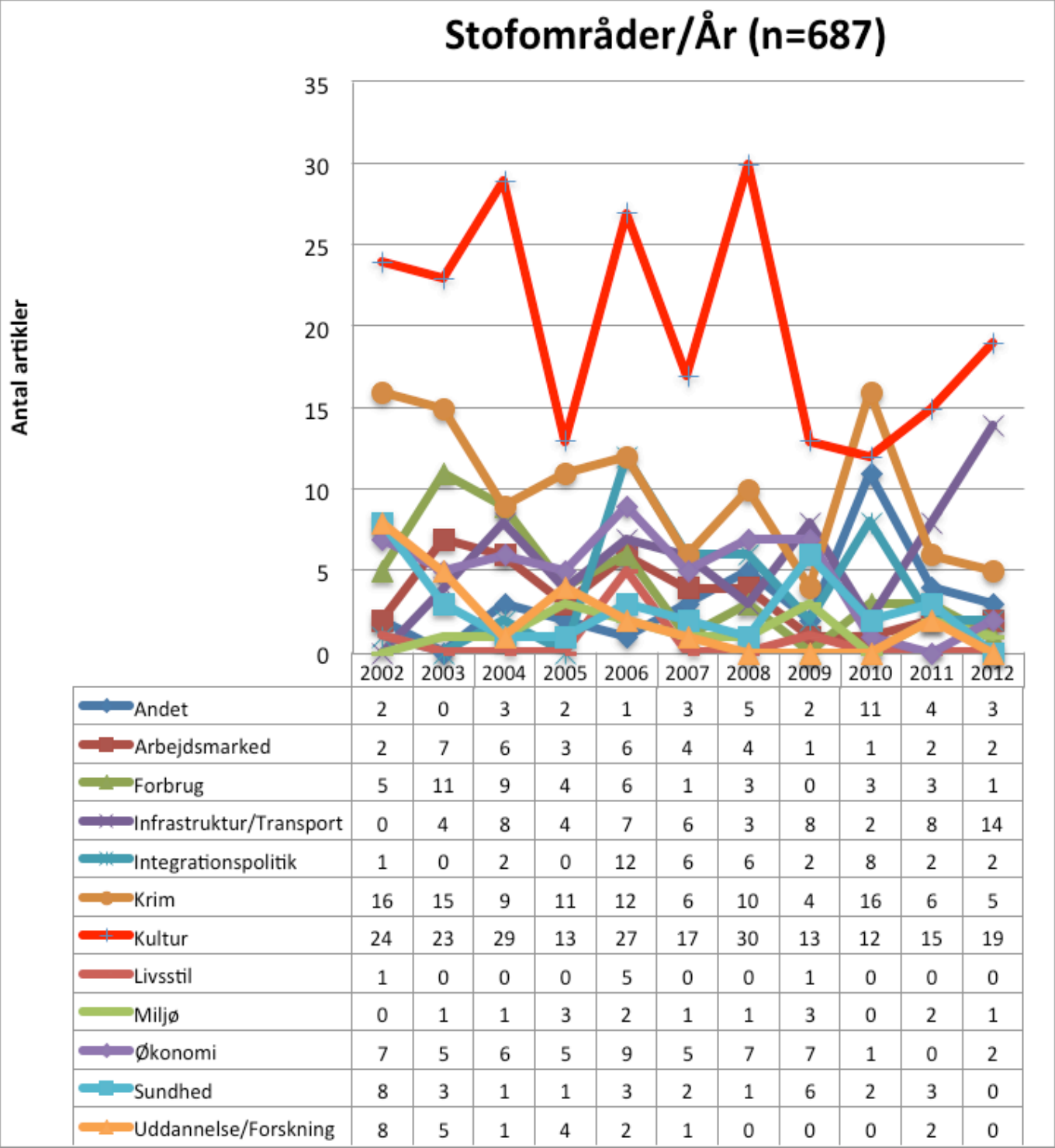

Fordeling på hovedaktører (n=686)

Stofområde/Regionalitet (n=263)

Skånska medier och Öresundsregionen 2002-2012

Jesper Falkheimer, professor & Veselinka Möllerström, lektor
Inst. för strategisk kommunikation, Campus Helsingborg, Lunds universitet

Medieanalysen är baserad på artiklar som behandlar Öresundsregionen under vecka 46 varje år i Sydsvenskan, Helsingborgs Dagblad och Kvällsposten under 2002-2012. Sökningar har skett via relevanta sökord i mediedatabasen Retriever. Artiklar som sällats ut har ett innehåll som är meningsfullt i relation till den danska sidan och Öresundsregionens medborgare eller utveckling. Detta innebär artiklar som endast har en platsbenämning relaterad till exempel till Köpenhamn sällats bort om artikeln inte kan anses vara relevant för Öresundsregionen. Totalt omfattar analysen 695 artiklar under 2002-2012. Analysen är i huvudsak kvantitativ men vi har också gjort en översiktlig kvalitativ bedömning. Nedan sammanfattas de viktigaste slutsatserna. Därefter redovisas grafer och stapeldiagram. Skillnader mellan de tre tidningarna är marginella över tid och berörs därför inte särskilt.

MEDIERAPPORTERINGEN OM ÖRESUNDSREGIONEN har minskat sedan 2007. Totala antalet artiklar per år tycks följa den ekonomiska konjunkturen. En topp i rapporteringen skedde 2004 medan det 2012 var färre artiklar än något annat år.

DET FINNS YTTERST få fokusartiklar, dvs. artiklar som genom fördjupande journalistik diskuterar Öresundsregionen. Totalt finns bara fem

sådana artiklar under tioårsperioden. Rapporteringen domineras av så kallad rutin- och servicejournalistik, t.ex. genom artiklar som kortfattat beskriver ett kulturellt evenemang i Danmark (servicejournalistik) eller artiklar om danska valet (rutinjournalistik).

DEN HUVUDSAKSFRÅGA SOM dominerar mediebildens av Öresundsregionen är kultur, som dock också fått minskad exponering de senaste åren. Kulturartiklarna innehåller i huvudsak information eller upplysning om evenemang och händelser. I andra hand dominerar rapporteringen av brott och olyckor. Sedan

2010 har ekonomirapporteringen ökat radikalt och 2012 är ekonomi den sakfråga som ges mest exponering. Öresundsregionen skildras alltså under hela perioden i huvudsak utifrån tre perspektiv: kultur, brott och olyckor samt ekonomi. Under valrörelser på danska sidan ökar också täckningen radikalt. Infrastrukturfrågor behandlas också en del, men som helhet ganska blygsamt. Utbildning, forskning, miljö, hälsa, livsstil och andra sakfrågor ges minimalt utrymme.

ser på danska sidan ökar också täckningen radikalt. Infrastrukturfrågor behandlas också en del, men som helhet ganska blygsamt. Utbildning, forskning, miljö, hälsa, livsstil och andra sakfrågor ges minimalt utrymme.

REPRESENTATIONEN AV OLIKA aktörer varierar en del beroende på vilken fråga som dominerar. Politiker dominerar under val men är också ganska frekventa i rapporteringen överlag. Medborgare är också synliga liksom kändisar/artister. Men medborgarnas representation är

främst kopplad till nyheter om brott. Näringslivet är däremot ganska marginell som aktör, vilket är anmärkningsvärt med tanke på att argumenten för integration och utbyte över sundet ofta är baserad på näringslivs- och tillväxtargument.

RAPPORTERINGEN DOMINERAS GENOMGÅENDE av enkel information eller upplysning om vad som händer på ”andra sidan”. Frågan gäller hur regionalitet behandlas i artiklarna. Den vanligaste kategorin är som enkel information eller upplysning om ”den andra sida”, den andra kategorin är ”kunskap om” vilket är något mer fördjupande och för det tredje så gestaltas regionen ur ett djupare gemensamhetsperspektiv. Kunskap om regionen och gemensamhetsperspektiv är få och har minskat sedan 2002. Då gemensamhetsperspektiv används är det oftast relaterat till ”Öresundshinder” eller barriärer.

UR ETT INTEGRATIONSPERSPEKTIV kan inte medierapporteringen anses bidra konstruktivt till regionens utveckling. Skillnaderna mellan de tre tidningarna är inte stora, men intressant är att den största tidningen Sydsvenskan är för år har minskat andelen artiklar som fokuserar gemenskap och kunskap om regionen.

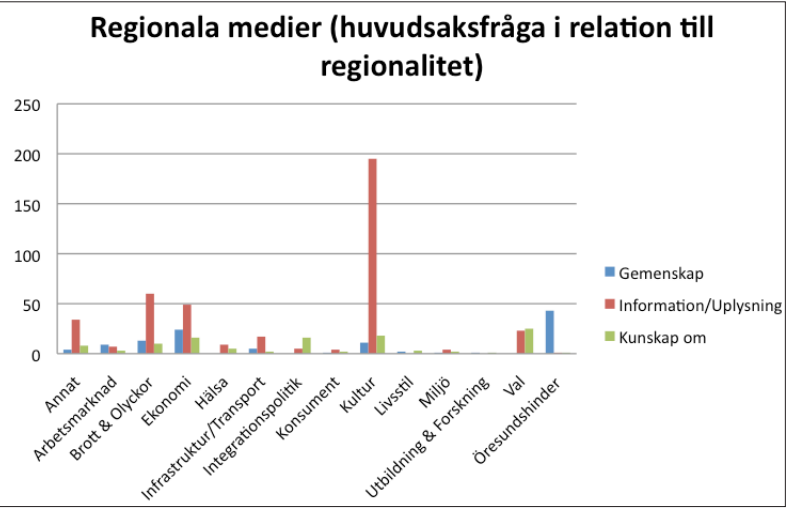
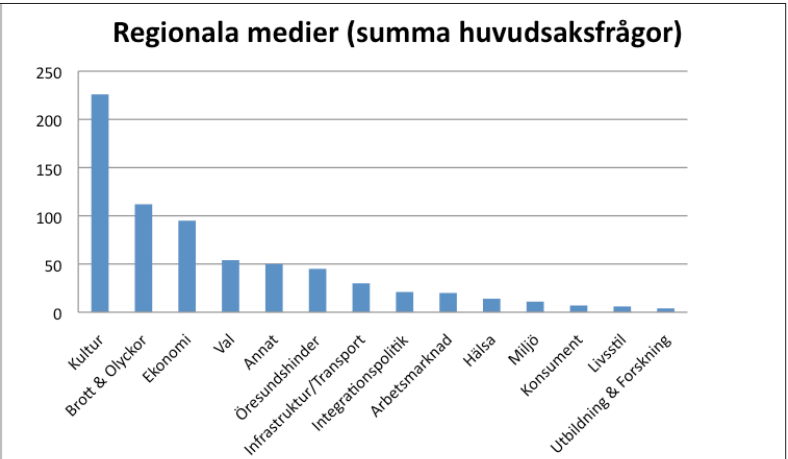
2002-2007 DOMINERAR NEUTRALA vinklingar kopplat till att andelen kulturserviceartiklar var fler då. Sedan 2009 har andel artiklar med negativ vinkling ökat och blivit fler än neutrala artiklar 2012. Detta beror bland annat på rapporteringen om SAS under detta år. Andel positiva artiklar är ganska få. Vinkling gäller inte Öresundsregionen per se, utan vinkling till det som artikeln behandlar.

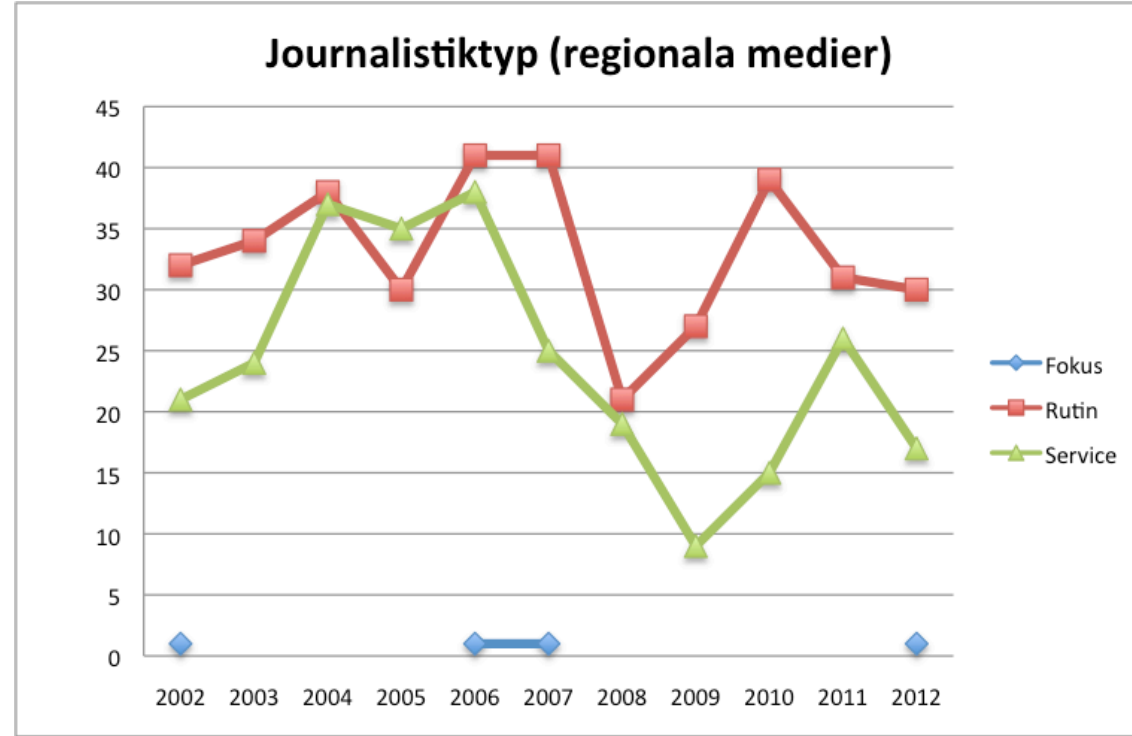
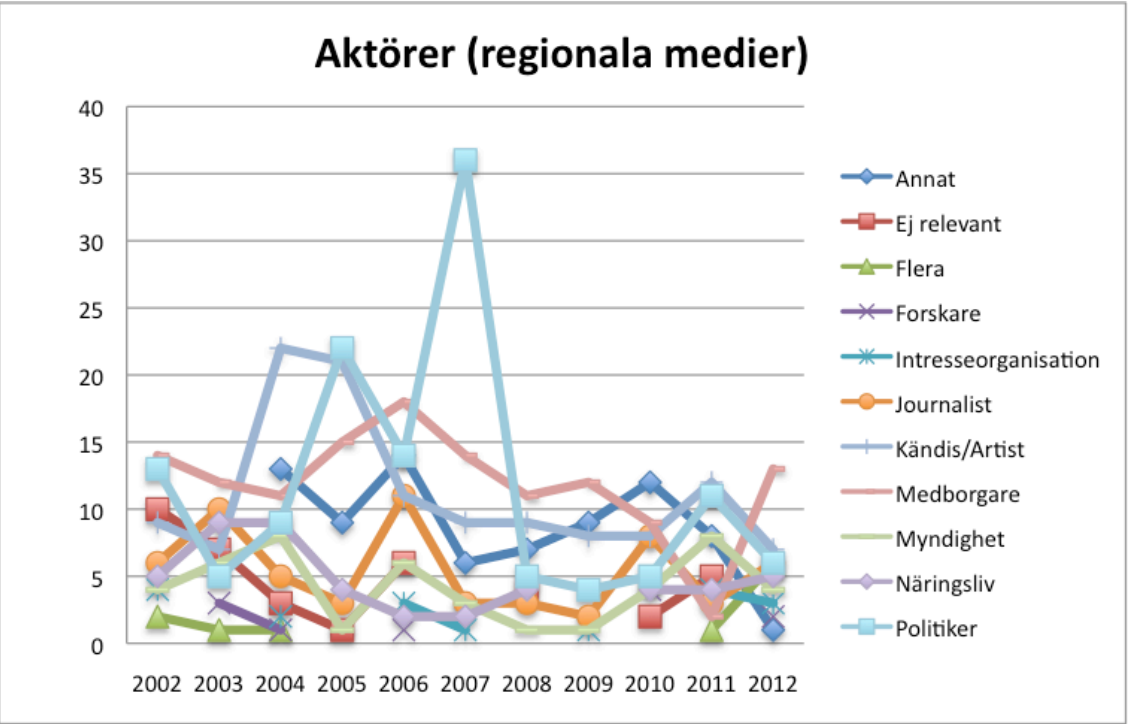
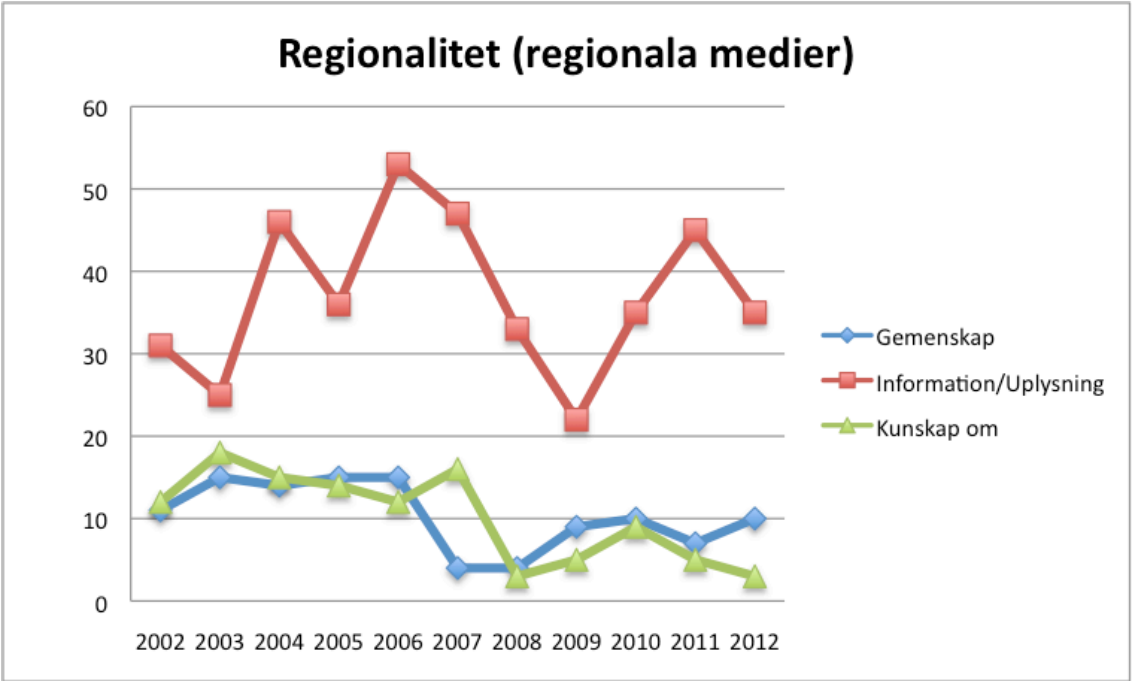
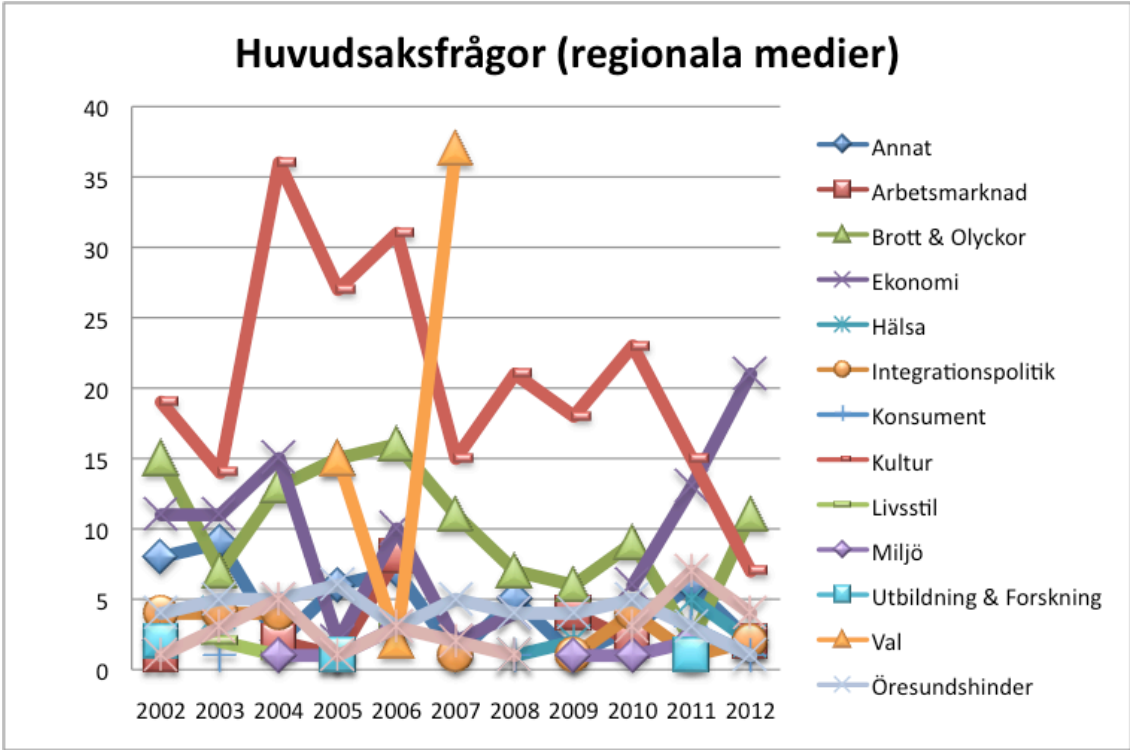
SUMMERING: Medierapporteringen om Öresundsregionen är sammanfattningsvis blygsam, har minskat sedan 2007, blivit alltmer negativt vinklad, handlar i huvudsak om kultur, brott och olyckor och ekonomi och de som är aktörer kommer oftast från politik medan näringslivsaktörer är svagt representerade. Medborgare är representerade som aktörer men i huvudsak kopplade till nyheter om brott. Den regionalitet som gestaltas är mycket ytlig och kan inte under de senaste tio åren anses ha bidragit till ökat intresse för integration eller utbyte.

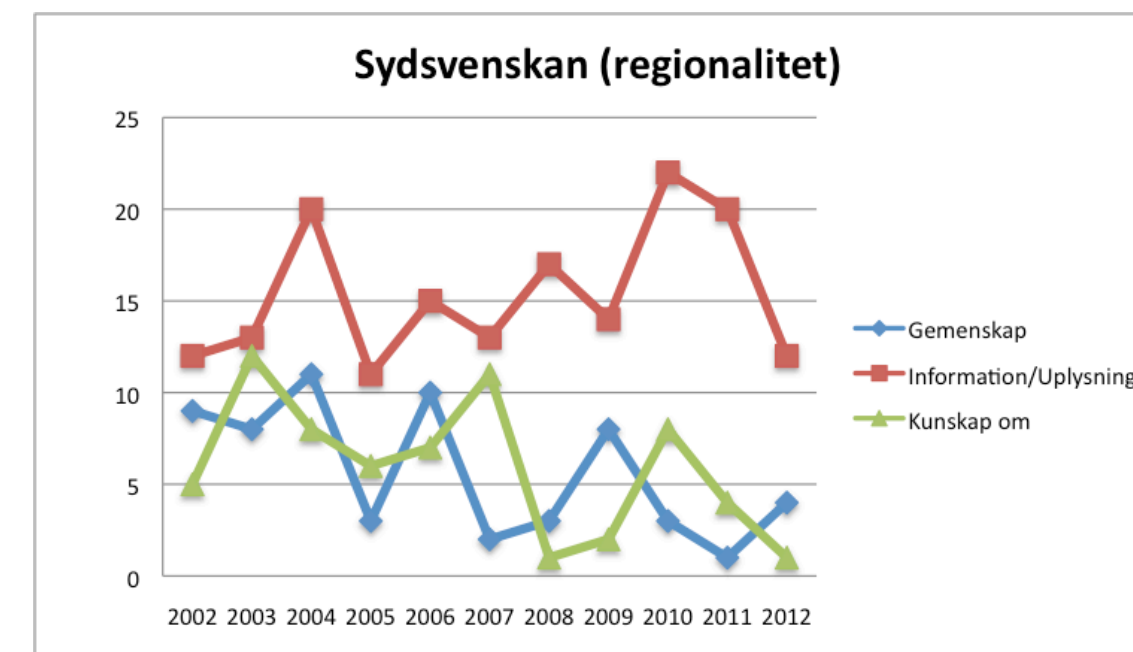
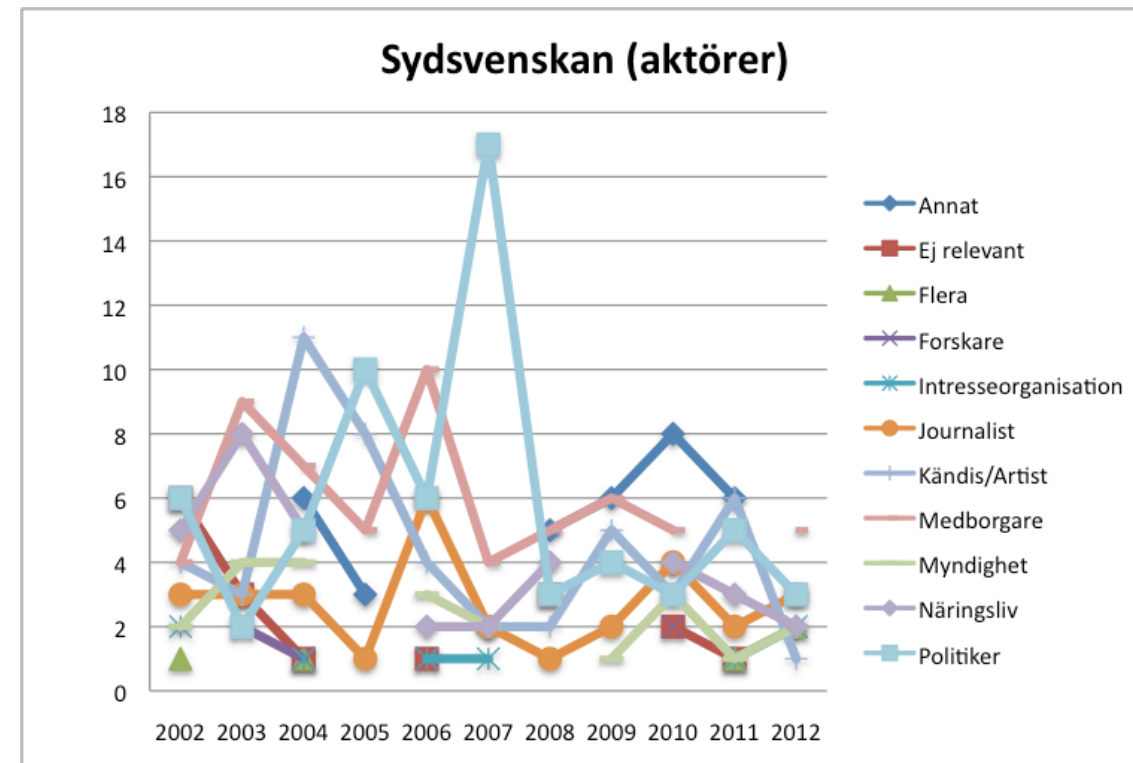
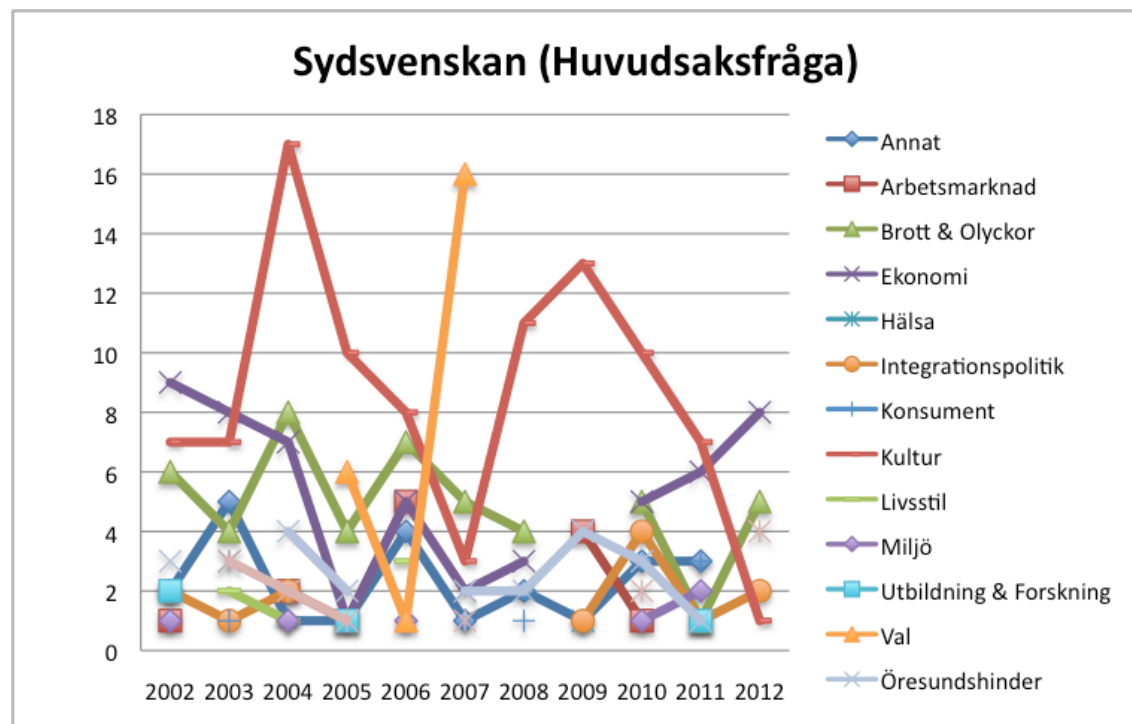
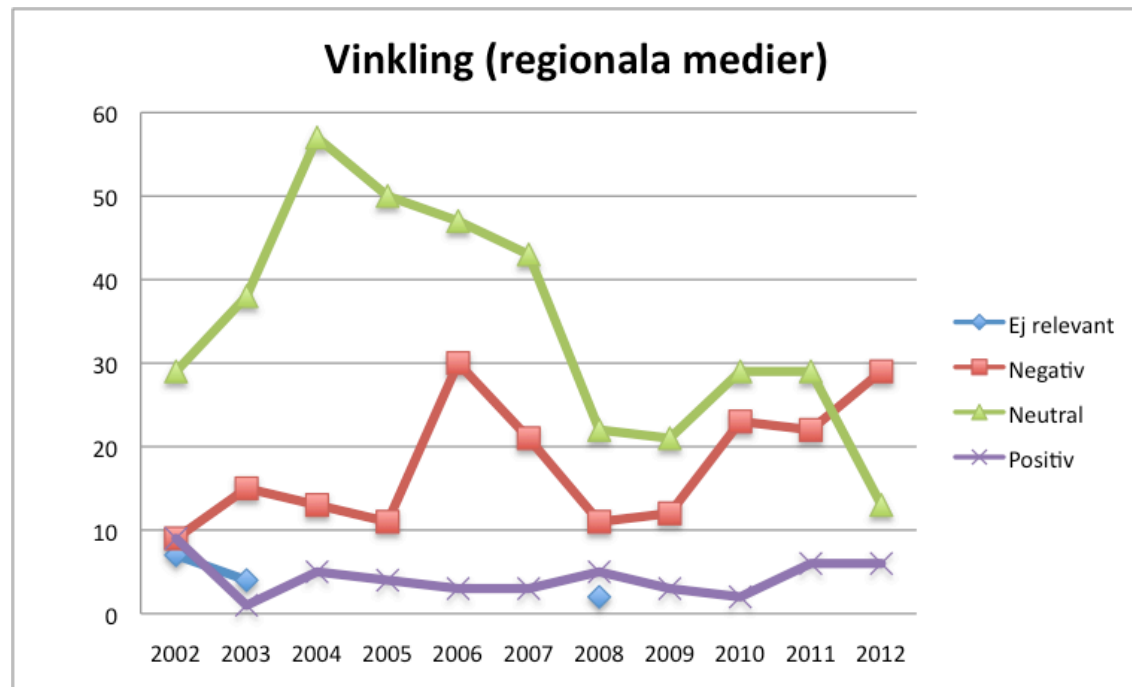
DE MEDIER VI analyserat driver inte regionaliseringen framåt, utan är förankrade i lokala eller nationella diskurser.

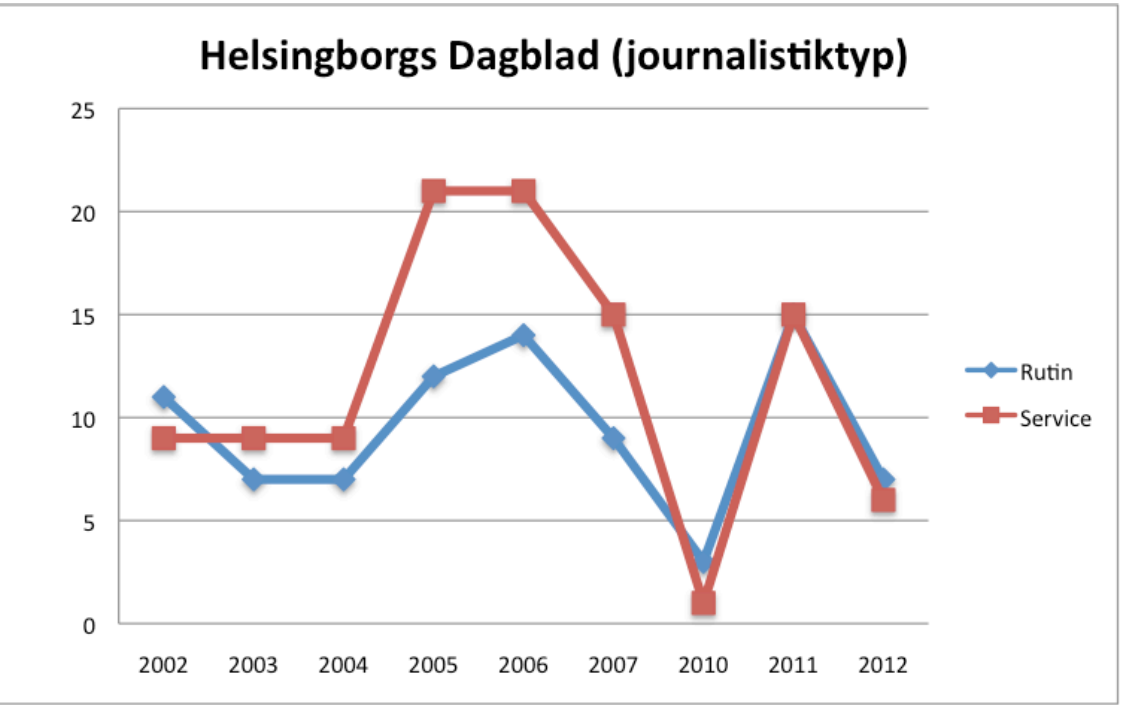
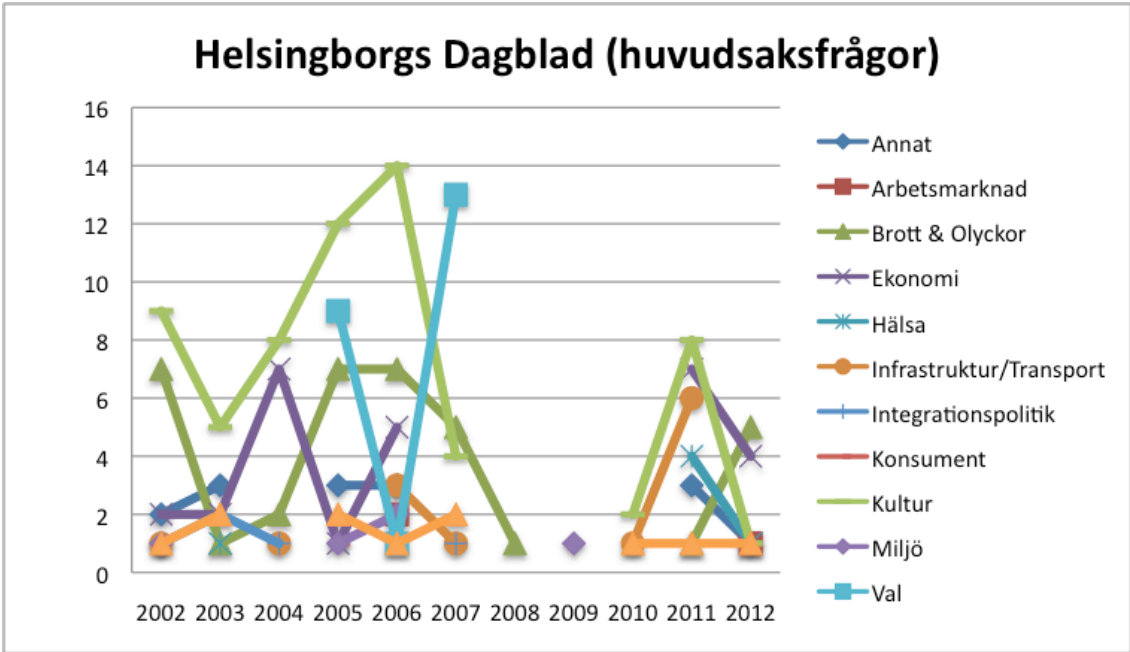
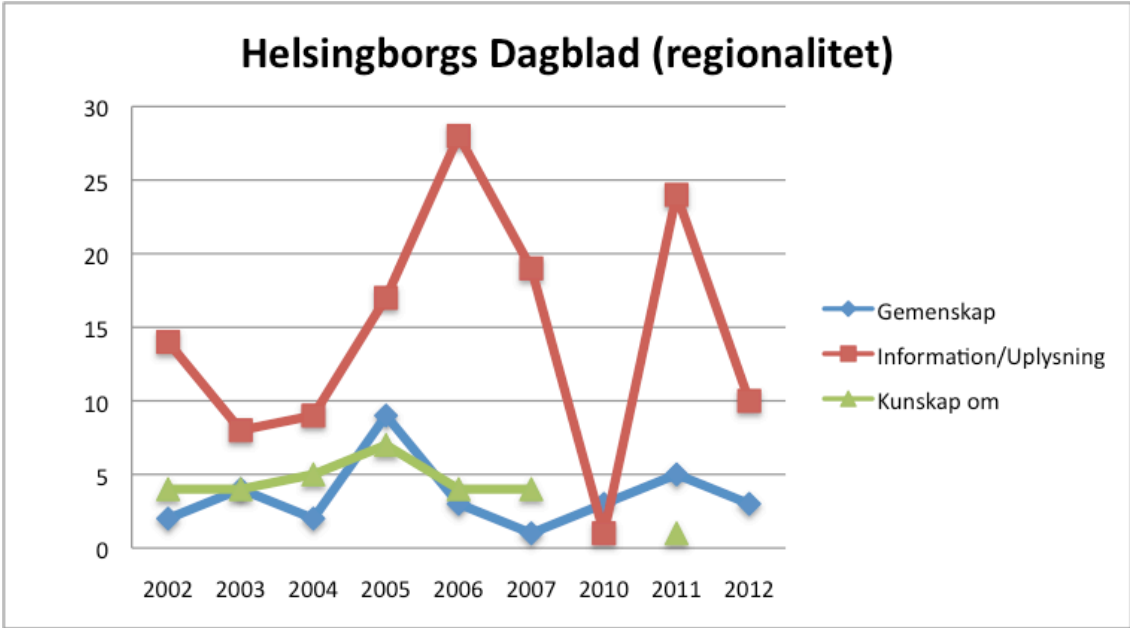
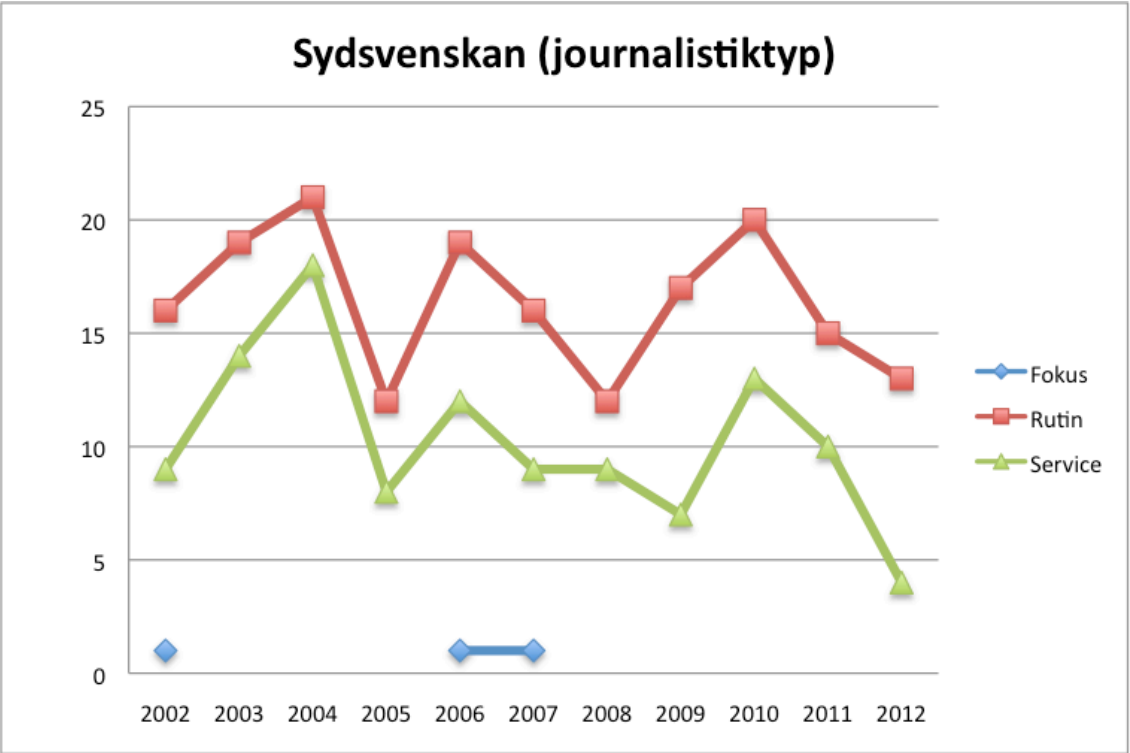
UR ETT KVALITATIVT perspektiv förstärker tioårsstudien den slutsats som drogs av den pilotundersökning för 2011 som vi presenterade 2012: ”den andra sidan” skildras ofta som frihetens land via ”sex, drugs and rock’n roll” (om man med ”drugs” avser kriminalitet, brott och liknande och ”rock’n roll” nöje, kultur och liknande, medan ”sex” i olika former dyker upp här och där).

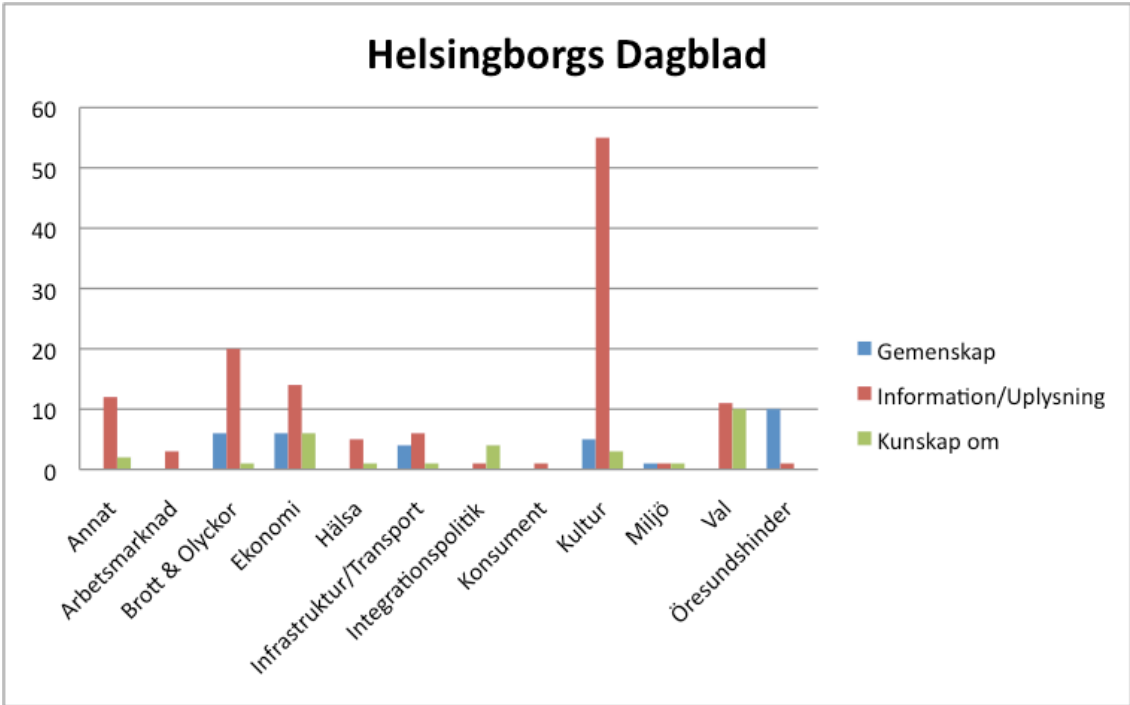
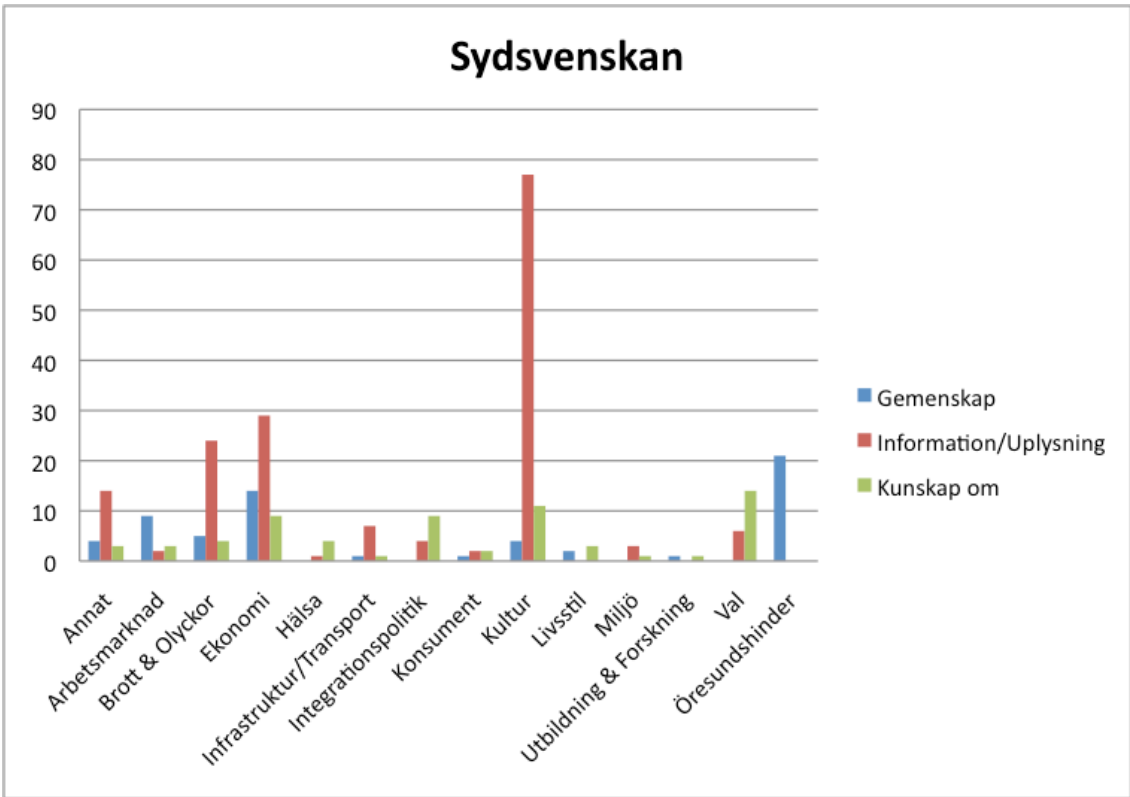
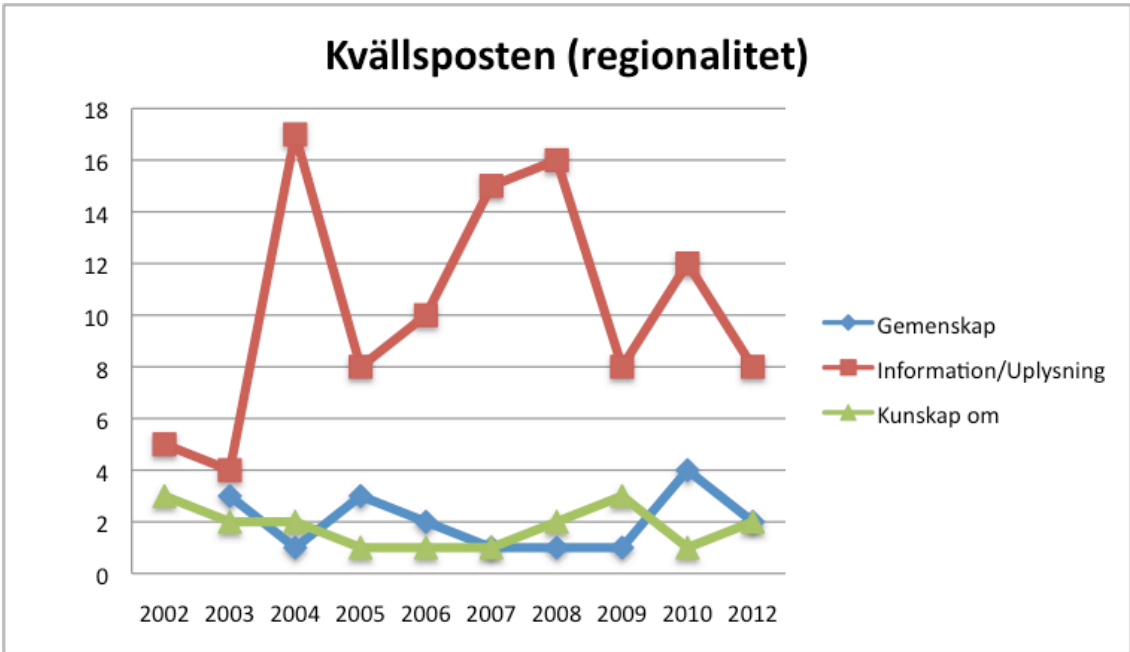
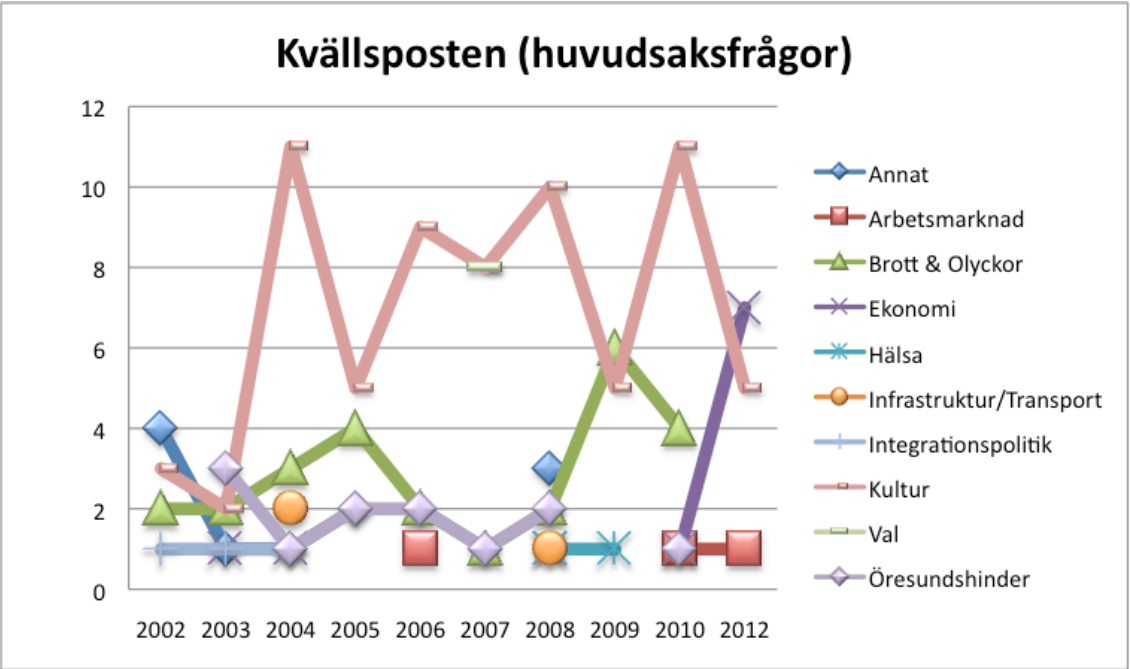
En kommande rapport (juni 2013, presenteras i Almedalen) behandlar svenska riksmediers/dagspress mediebild av södra Sverige och Danmark.

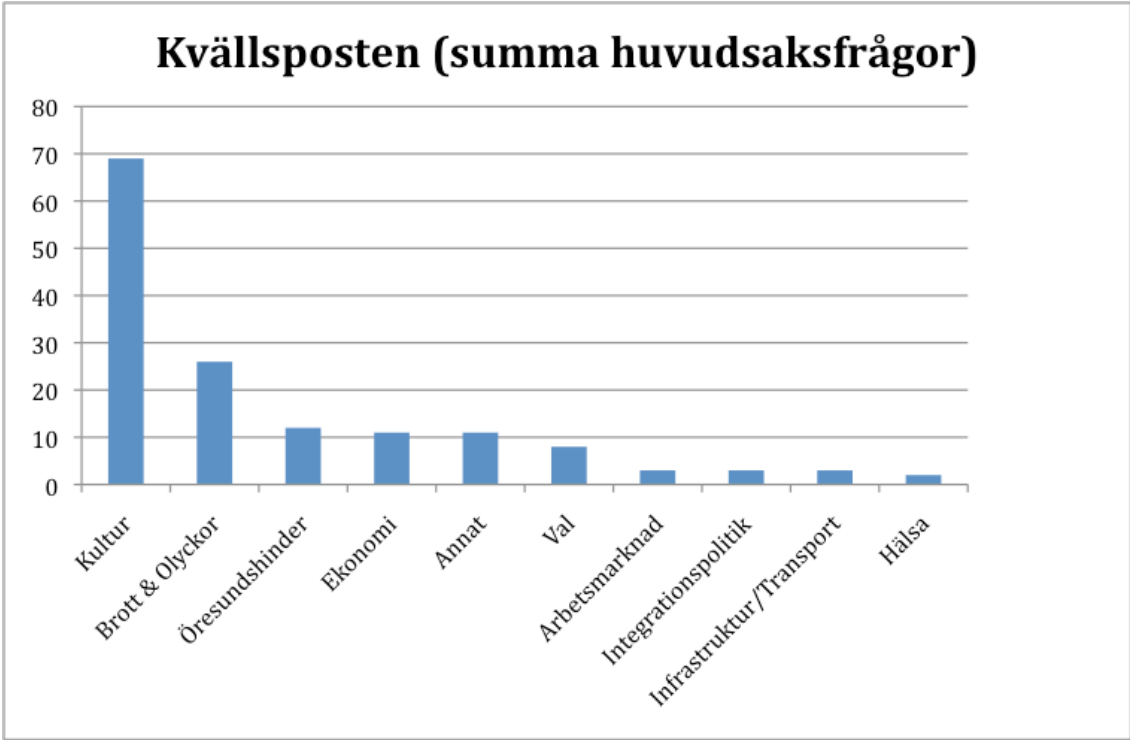
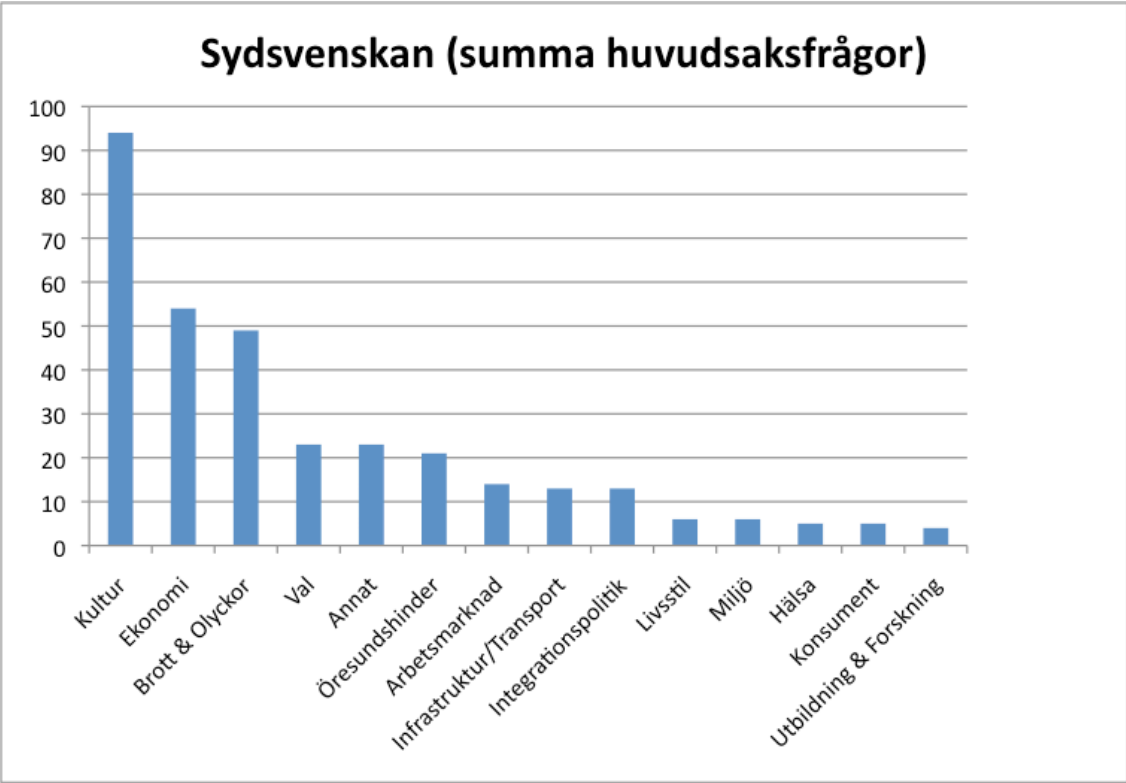
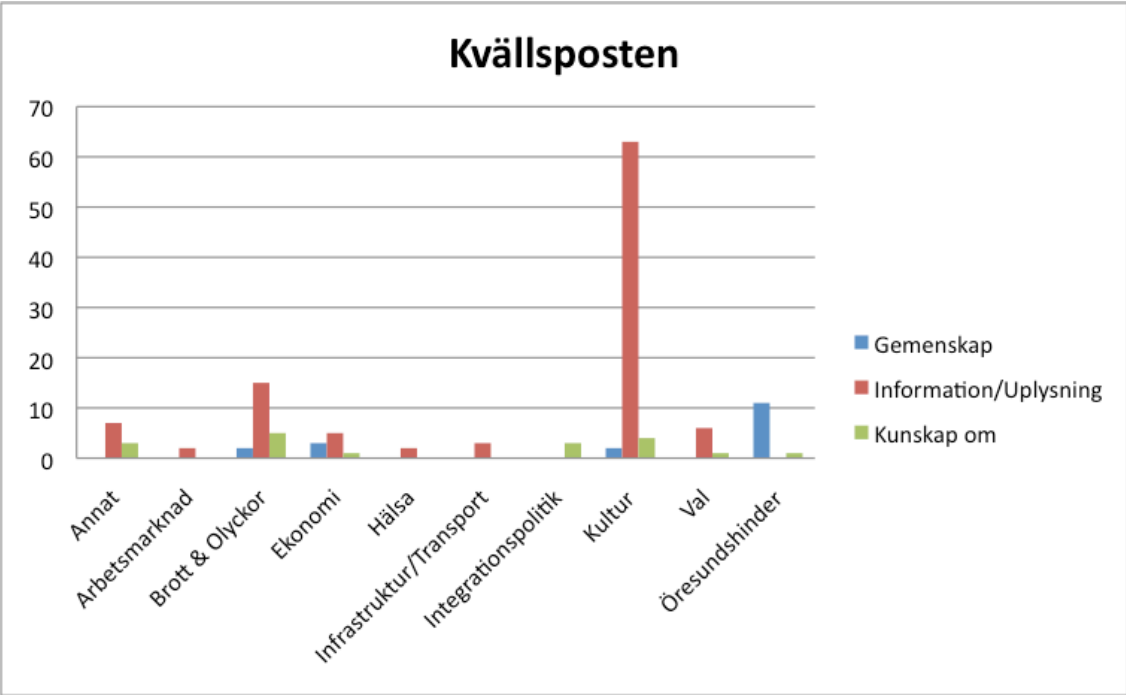

NEWS ØRESUND

Uafhængigt dansk-svensk
nyhedsbureau

ØRESUND
MAGAZINE

Independent journal
covering the Copenhagen-
Malmö Region

JOB Ø MAGT

Uafhængigt dansk-svensk
tidsskrift

Øresundsinstituttet er lead partner i projektet Øresund Media Platform og driver projektets nyhedsbureau News Øresund og det engelsk-sprogede tidsskrift Øresund Magazine. Øresundsinstituttet er et uafhængigt, non-profit analyseinstitut, som bl.a. udgiver det dansk-svenske tidsskrift Job & Magt.

DEN EUROPÆISKE
UNION
Den Europæiske
Fond for
Regionaludvikling

Interreg IVA

ØRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK